

Slovenski Tednik.

Politični in gospodarski list za kmetско ljudstvo.

Izhaja vsak petek.

List velja za celo leto 2 gld. 40 kr., za pol leta
1 gld. 20 kr. — Posamezni list velja 5 soldov.

Uredništvo in opravništvo lista je v „Národní tis-
karni“ v Tavčerjevi hiši „Hotel Europa.“

G. naročnikom.

Nekateri g. naročniki se pritožujejo, da lista ne sprejemajo več, akoravno nam naročnine še zdaj niso poslali in smo že v 17. št. na čelu lista prosili, naj bi se nam zaostala naročnina precej poslala. Torej denes še enkrat na to opozorujemo, da bomo prihodnjič list pošiljali samo onim naročnikom, kateri so naročnino plačali.

Opravništvo „Slov. Tednika.“

Domače stvari.

— (Volitev deželnega poslanca) v kranjski trgovinski zbornici se je uže izvršila. Ker se je g. Kušar kandidaturi odpovedal, voljen je narodnjak g. Lavrenčič, župan iz Postojne s 13 glasovi. Nemškutarji so dali svojih osem glasov Karlu Lukmanu.

— (Volitev deželnega poslanca v laško-ribniško-kočevskem okraji) je včeraj izvršena in izvoljen je narodnjak, g. Primož Pakiž, katerega so naši prijatelji v dopisih „Slovenskega Naroda“ iz Lašče in Sodražice priporočali. Iz telegrama je razvidno, da je imel Slovenec samo en glas večine. G. c. kr. okrajni glavar Fladung je baje v Ljubljano poročal že davno: da v tem okraji gotovo zmaga kočevsko-nemški kandidat, g. Braune, župan in apotekar v kočevskem mestu. A pri volitvi so Slovenci nemške Kočevarje vendar s složnostjo premagali. Živeli! Čujemo že po prejetji svo-

jega telegrama še to, da je bila volitev tako burna in teška, da je g. Primož Pakiž kot volilec moral sam sebi glas dati. To je prav storil, kajti v tacih slučajih je tudi kandidat svoji stranki dolžan, zatajiti kako „skromnost“, ki bi stvari, ki jo ima on zastopati, kvarna biti mogla.

— (Poletensko kopališče in plavalnišče v Ljubljani.) Gospodje A. Samasa, O. Bamberg, dr. Karel Bleiweis, Jurij vitez Gutmannsthal-Benvenutti, dr. Frice Keesbacher, dr. Alfons Moše in dr. R. v. Rüling razglashajo sledeči oklic na Ljubljance: „Primitivno stanje naših poletenskih kopališč po eni strani, in po drugi strani dan na dan bolj čutna potreba pripravne tekoče kopeli napotilo je nekoliko mož, da so si namenili, ustanoviti poletensko kopališče in plavalnišče v Ljubljani. K temu jih je še bolj izpodbujalo prepričanje, da bode ta od vseh strani tako čutena potreba še večja postala, ker je plavanje in mrzla kopel za telesno in duševno razvijanje naše mladine tako važen pripomoček v novejši pedagogiki postala, a baš za mladino in posebno za ženski del mladine v Ljubljani nij nobene prilike, plavati se učiti. — Tudi gospem je bila dobrota okrepčujočega poletenskega kopanja le z velikimi težavami in samo tako podajena, da so se morale vsake ugodnosti odreči. Torej se bode v Ljubljani naredilo kopališče z enim bazenom za gospode, ki ne plavajo, bazen za gospe in 27 kabin za take, ki se posamezno kopajo. — Stroški tega podvzetja se imajo izplačati z zidanjem 200 delniških listov po 50 gld. z garancijo 6 ali vsaj 5%

obresti, katero garancijo prevzame mestna občina. Kapital se plačuje nazaj z žrebanjem po 500 gld. na leto. Garancija za obresti od strani mesta sicer nij še izrečena, a smatra se kot podloga vsega podvzetja. Mestni prebivalci se torej prosijo, naj podvzetje s subskripcijo na delniške liste mogoče store. Subskripcije so veljavne še le od dne, kadar bode mestni zbor garancijo obresti dovolil.“

— (Volitev deželnega poslanca za mesto Kočevje in trg Ribnico) bode 22. novembra. Izvoljen bo menda Braune, ki je na kmetih propal, ter si tako ostroge zaslužil.

— (Iz Krškega) se nam piše: Volilec od sv. Duha vpraša znanega poslanca, kako je mogel tako osramotiti se, da je od naroda svojega odpadel in zdaj z nemškutarji vleče. Smehljaje se, odvrne deželni poslanec in propali državni kandidat: „Veš, jaz sem še le zdaj izpregledal, deset let sem spal, s Slovenci sem hodil samo v spanji.“ Volilec se zakrohota in pravi: „Do zdaj sem pač vedel, da nekatere živali spé čez zimo, n. pr. kosmatin medved. Take zveri pa do zdaj še nij poznal nihče v celi deželi, ki bi spala celih deset let. Ti, oče Z., si pri moji duši prvi tak čudež. Kadar umrješ, bodem jaz sam tudi pridal par krajcarjev, da bomo trojo kožo poslali v Ljubljano, v tisto hišo, kjer imajo spravljene vse bolj redke in neznane reči.“

— (Deutscher Michel na Slovenskem.) Iz Brežic se nam piše: Nek krčmar Mihel J. v Brežicah, katerega priimek je praslovensk, se je pri zadnjih volitvah tudi sam k „Nemcem“ prišteval in po komandi za „mladonemškega“ Forreggerja glasoval. Kako ta možicelj svojo nemščino res do dna zna, dokazuje napis na grobnem kamenu, ki ga je on postavil, ki se tako-le glasi: „Der Kind Maria J. geboren am 22. august, gestorben am 9. 7ber 1872. Amen.“ Klasično ne?

— (Fajmošter Korošec) iz Banjaloke pri Kostelu je zavoljo neke pridige obsojen od cesarske sodnije v Novem mestu na 6 mesecev ječe.

— (Dr. Bleiweis) je vložil prošnjo pri c. kr. vladi, da ga kot deželnega živinskega zdravnika penzionirajo. Služil je baje čez 40 let.

— (Železnica med Trbižem in Beljakom) bode odprta baje 25. novembra.

— (Kolera v Mariboru). V „N. Fr. Pr.“ se iz Maribora telegrafira, da je tudi tje kolera zanešena po bataljonu vojakov Jelačičevega regimenta.

— (Živinska kuga) se je zopet pokazala na hrvatsko-kranjske meji v hrvatski občini Prezid in Žagarje. Vsled tega je c. kr. kočevsko okrajno glavarstvo kranjske občine Osivnica, Draga, Loški potok in Trava kot tudi v okužen okraj spadajoče razglasilo in vse postavne pomočke in zabrane naložilo, da se kuga na Kranjsko ne razširi.

— (Na Koroškem) je — po poročilih koroške kmetijske družbe — letos letina slaba. Zimina je bila pozebla in je komaj seme dala. Jarnina je malo boljša. Lanu je malo, več pa konopelj. Krompirja srednje. Ajdo je slana vzela.

— (Umor). Ono saboto se je neki kmet z imenom Janez Bohinec pri Ptuji vozil iz Maribora s trga domov že po noči. Njegovi domači so slišali, kedaj je konj z vozom prišel, a nihče nij z voza stopil in spregel. Mislili so, da je gospodar na vozu zaspal, šli so ven buditi ga, a — najdejo ga mrtvega, po vozu zleknene glavo. Nesrečnej je bil menda na cesti napaden, ubit in oropan.

— (Rop.) France Tancik iz gornjega Iga pri Ljubljani je bil 28. okt. na potu od Iške vasi do gornjega Iga ob osmih po noči napaden in pretepen, ter mu je vzeto bilo 10 gld. denarja in srebrni prstan. Sodnija že ima onadva zločinca, ki sta ga napala; ta dva sta nekov fant Miha Mazi iz Iške in hlapec Karel Arko iz Rakitne. Oba ta roparja bosta kazni zapala.

— (Nasledek vraž.) „Soča“ piše: 5. oktobra prideta ciganka in cigan v Gornjansko pri Komnu in gresta do kmeta, katerega prosita za prenočišče. Kmet ju vzame pod streho. Ciganka začne praviti o sreči,

(Dalje v prilogi.)

kako ona lahko pomaga do nje in vpraša kmeta ali ima kaj denarja; če namreč njej prinese ves denar, kolikor ga ima pri hiši, bode ona tako zacoprata, da mu ne bo denarja nikoli več primanjalo. — Kmet veruje in prevrže vse kote ter prinese ciganki okolo 23 gold.; onavzame denar, zavije ga v predivo, začne nekoliko moliti in blagoslavlja; ko to izvrši, opominja družino, da naj dobro pazi, da je dejala denar v predivo; potem položi isto predivo na okno in reče, da naj se ga ne dotakne nihče do družega jutra, ker drugače ne velja vse copranje prav čisto nič. — Ciganko in cigana pelje mož spat. Po noči pride sin domov in hoče denar; kako pa se začudijo vsi, ko razvlečejo predivo, a denarja nikjer ne dobe. — Ciganka in cigan pa sta po noči pobegnili in se v pest smijala. — Iskali so ju sicer, a vse zastonj. — Dokler bo vladala neumnost pri nas, bodo ciganje in enaki ljudje še zmirom kmetom krvavi denar izcoprati.

— (Požar) je nastal 1. t. m. ob 4. uri zjutraj na podu posestnika Jurija Kerna v Smedniku, v kranjskem okraji. Kdo je zažgal, se še ne vé. Pogorel je hlev in pod, in ves živež, vreden 1500 gld. Poškodovanec je bil z 800 gld. zavarovan.

— (Grom in točo) in nevihto so imeli — kakor se nam poroča — oni petek popoldne okolo Škofje Loke po Gorenjskem.

— (Zvest pes.) „Soča“ piše iz Gorice. Tukajšnji inženier F. odšelši k dunajski razstavi pusti svojega psa v Gorici. A samemu psu tukaj ostati se je zdelo težavno, pretrga verige in gre v Gradec. Ko se pelje F. iz Dunaja skozi Gradec, zagleda ga pes, kate-rega je imel neki kmet na verigi, strga se in skoči prav ljubeznjivo na svojega gospoda.

— (Zblaznela). Piše se nam od tu: Včeraj je ena mlada ženska v Krakovem oblaznela ali znorela. Ker je imela fiksno idejo, da je na „večno ferdamana“, je naj bolj resnici podobno, da je vsled pretiranih pridig o peklju in hudiči tako ostrašena bila, da je reva, še mlado deklé, ob pamet prišla.

Politični razgled.

Notranje dežele. Za predsednika **državnega zbora** je izvoljen prusoljub Rechbauer, za podpredsednika ustavaka Vidulič in Pillersberg.

K **mladoncem** ali prusoljubom sta v državnem zboru razen Schafferja pristopila tudi Supan in Dežman.

Vnanje države. — Na **Franco-skem** bodo imeli še republiko, ker se je Chambord kraljevemu tronu odpovedal. Predsednik ji bo menda še zanaprej Mac-Mahon, ki pa ne bo smel tako ravnati, kakor dozda. Ministri bodo vsi odstopili. V komisiji za podaljšanje njegove oblasti imajo republikanci večino. Sploh pa bo Mac-Mahonovo vlada zopet le začasna. Kajti spomladi se bode bržkone narod povprašal, ali če cesarja, ali kralja, ali republiko. Komisija bo potem vlado kakoršno bo narod terjal, organizirala.

Na **Srbskem** je sedanje ministerstvo, kateremu je bil Ristič predsednik, odstopilo, in nastopilo je drugo, kateremu Marinovič predseduje. Razložek med prvim in drugim ministerstvom je ta, da so bili prvi ministri odlični srbski domoljubi, druge pa dolže, da so prijatelji Prusov. To se lahko tudi iz tega sodi, ker prusoljubni časniki čez Rističa zabavljajo. Eden še celo piše, da bo moral iz Srbije pobegniti, in da bo v Gradec šel.

V Turinu na **Italijanskem** se je v saboto ob dveh popoldne odkril Kavúrjev spominek. Navzoč je bil kralj, principi, ministri in zastopniki senata in zbornice, diplomatičnega kora, civilnih in vojaških uradov, in nacijske garde. Turinski župan je govoril o Kavúrju, in je v svojem govoru poudarjal, kako je Kavúr pripomogel do edinstva in neodvisnosti Italije v sredi nezmagljivih težav, opiraje se edino le na zaupanje kraljevo in na domoljubje italijanskega naroda. Kavúr je umrl, ne da bi bil edinost domovine popolno dovršil; a njegovo ime, njegova politika, njegova šola — vse to je delj živelo, nego on. Po njegovem izgledu se je prišlo v Benetke in Rim.

Državni zbor na Dunaji

se je oni teden začel. Cesar sam je zbral poslance okolo sebe in jih pozdravil. Rekel je, da bodo imeli posvetovati se o več postavah, ki so potrebne. Posebno je naglasil cesar, da bodo morali poslanci o tem skleniti, kako bi se pravice cerkve in posvetne oblasti ali države tako uravnale, da bi cerkvena oblast ne imela se preveč v posvetne reči utikati se, država pa bi dala cerkvi vse to, kar jej po pravici gre, pa nič več.

Upamo, da se bo to vprašanje povoljno rešilo in dobro. Kadar pride na vrsto, razložili ga bomo svojim bralcem; za zdaj jim samo svetujemo, naj ne bodo lehkoverni, če kdo, bodi si duhovskega ali posvetnega stanu, pravi in pripoveduje, da se veri krivica godi. Cesar tega ne bi dovolil in naši poslanci tudi ne. Le kar je pravično, to bo.

Sicer se dozda v državnem zboru nij nič važnega zgodilo. Le ko so nemški poslanci po nemško, laški po laško, poljski po poljsko delali potrebno obljubo, da se bodo ravnali po redu in postavi — terjal je naš slovenski poslanec dr. Vošnjak, da kjer se vsem drugim jezikom pravica daje, tudi naš slovenski ne sme zadnji biti. In pritrdili so mu. Tako so potlej slovenski poslanci res v našem domačem jeziku obljubo storili.

Glejte, še na Dunaji, pred cesarjem, dobi naš slovenski jezik veljavo in spoštovanje. Pri nas doma nam pa vsak brič in vsak zadnji cesarski služabnik tuj jezik, le nemščino sili, in marsikateri tujec nas v našem domu zasmehuje, ker smo Slovenci. Terjati je treba, in moško zahtevati, pa bo tudi naš jezik povsod pri nas, v šoli in kanceliji, do veljave prišel.

Gospodarske stvari.

O dolivanju vin.

Ako se vino v sodih shranjuje, začne pojemati. To pojemanje je odvisno od lesa, iz katerega je sod (ali je namreč les bolj ali manj luknjičast), od velikosti soda, od vina (če je močno ali pa teško), od vlažnosti kletnega zraka (v suhih kletih je pojemanje

večje, nego v mokrih). Mnogi vinotržci imajo tedaj radi mokre pivnice, ki so pa zopet na drugej strani zaradi tega škodljive, ker plesnobo pospešujejo. Vino se v sodu suši, zrak gre skozi luknice v sod, čeravno je ta trdo zavekan. Kakor hitro pa zrak pristopi, začne se v sodu narejati kis ali jesih in plesnoba. Da se zrak, ki je v sod prišel hitro ven spravi, moramo vino dolivati. To se godi, če se vsakih osem ali štirinajst dni, včasih tudi vsaki tretji ali četrti teden sod odveka in po izhlapijenju vina nastali prazni prostor z vinom napolni. Sod se potem trdno zaveka. Ako se hoče vino, v kolikor je to sploh mogoče, stanovitno ohraniti, moramo za dolivanje imeti ravno tako vino, kakor je ono v sodu, to je, imeti moramo vino iz taistega grozdja, taistega leta in taiste lege. Najbolje je, če se vino, katerim se misli dolivati shraniti v steklenice (flaše). Nekateri vinotržci prilivajo slabše vino, tako da polagoma vse vino v sodu slabo postane. Drugi vinorejci si zopet mislijo ali vsaj drugim lažejo, da imajo 60—70 let staro vino v sodu, med tem ko imajo samo meščanico najrazličnejših vin od bog si ga vedi koliko raznih let. Dolivanje vin podaja tudi najlepšo priložnost, slabo vino sčasoma poboljšati. Ako je vino, ki je dolgo ležalo, trpko postalo, dolije se mu samo močno mlado vino. Vsled tega bode še enkrat vrélo in trpki okus zgubilo. Namesto vina za dolivanje se lahko kremen rabi. Ta se mora poprej dobro razbeliti i omiti. Razbeliti se mora zaradi tega, da se kremenja držeče se organske snovi, ki bi vinnu lahko škodovala, ugonobe. Z omivanjem se odpravi prst in druga nesnaga: omiva pa se z vodo, v kateri je nekaj solne kisline raztopljene. Taki kamen se mora z naj večjo pazljivostjo izbirati. Vzemi samo takega, o katerem si popolno prepričan, da je kremen. Zgodilo se je že, da so vinorejci namesto kremenja v sod devali navadno kamenje iz potoka, ki je kremenu sicer precej podobno ki je pa prav za prav le apnenec. Ta pa vinnu jemlje kislino, vino postane motno in grenko. Ako ne moreš po zunajnosti ločiti kremen od apnenca, spoznaš ga na tem le

1. Apnenec se da z dobrim nožem rezati, kremen pa ne. 2. Apnenec se raztopi ali razpade v solni in jesihovalni kislini; kremenu pa te kisline nič ne denete

Višnjeva lucerna.

Izmed vseh detelj je lucerna najboljša, in sicer za naše podnebje tista, ki ima višnjevo cvetje. Kadar kupuješ seme, razločuj jo od rumeno cvetoče in še od drugih. Višnjeva lucerna zahteva, da se drugače z njo ravna kakor z navadno črno deteljo. Ona hoče globoko obdelano zemljo, katera nij v senci ali na mokrem. Njiva jej mora biti jako gnojna, brez plevela, in ljuba jej je posebno apničasta. Za veter ne mara. Daje ti navadno po 5—6 lepih košenj na leto. Pa tudi suša jej ne more škodovati, ker ima 12 let stara (toliko časa naj se pušča) črez — 15 črevljev dolge korenine. Ona uživa tisto hrano iz globočine, do katere drugih rastlin korenine ne morejo. Zato je pa tudi 8 let ne smeš sejati na tisto mesto, kjer je bila prej, da se v tem času hrana za njo nabere. Najboljša je 3., 4., 5., in 6. leto. Nikar naj se ne seje mej ajdo, oves itd., ampak sama naj bode precej od rojstva gospodinja na deteljišči. Zato pa naj se seje jako gosto. Za oral je more biti 25—30 funtov. Jaz bi je usejal na oral rajši 30 funtov nego 25, kajti čim gostejša je, tim tanjša stebila ima ter menj je lesena, in še rajša jo ima živina, ki jo uže tako zelo rada je. Krave molzejo od nje, da je veselje. O tem sem se sam pri bratu v Svibnem pričal.

Koder še pšenica raste, ondod bi morali sejati tudi modro lucerno, ker se najboljše izplačuje. In vendar so bele vrane tisti posestniki, ki jo sejejo. Pa še tisti se je boje nasejati velik kos zemlje, v takem strahu so! Zakaj-li? Najbrže zato, ker jo mi svetni učitelji priporočamo, ki nas nekateri s krivo vero črne, ker so sami črni v tem oziru.

Kakor ima narodni učitelj hudega sovražnika, tako ga ima tudi lucerna. Imenuje se predenica, ki jo hitro opušča; kmetu pa nij znana pomoč, da bi rešil deteljo. Nasve-

tujem ti to-le: Nasuj na prostor, kjer je predenica, 3—4 palce na debelo rahle zemlje, to pa tako, da leži nasuta prst za črevelj okrog predenice, in predenica se mora opustiti.

B. Pernišek.

(Da mravljinici ne lazijo po drevji), naj se okoli vsakega debela s kredjo naredi obroček, čez katerega te živalice nikdar ne gredo. Se ve da se mora po vsakem dežji ponavljati.

Razne stvari.

* („N. fr. Presse“) je zopet prodana. Kupil jo je bankir Bleichröder, ali sam ali kot čegav posrednik, nij znano.

* (Avstro-ogerski veterani). Izmed posestnikov „kanonskega križa“ živi še 138 častnikov. Ti so z dvema izjemama vsi penzionisti in jih spada 29 na generaliteto. Med generali je brčkone najstarejši lastnik 54. pešpolka feldmaršallajtnant baron Grueber, ki šteje že nad 95 let; med častniki pa nadlajtnant Decker v Recu, ki je bil že leta 1809 raketnik.

* (Dunajski časopisi) so zaradi dragine papirja in tiska povikšali ceno. „Deutsche Zeitung“ na pr. bo na mesec za 40 kr. dražji, kakor do zdaj.

* (Pogreša se) že od srede dijak praškega konservatorija, Vit. Ta trpi včasih na duhu, in pred enim letom so ga našli, ko je v neki hosti pri Melniku od glada umiral. Brčkone je tudi zdaj kam zašel, in tako žalosten konec storil.

* (Na Češkem) občine podpisujejo peticijo na cesarja, naj se zaprti češki časnikar in poslanec Skrejšovski pomilosti in izpusti iz ječe.

* (Iz Gradca) se poroča dunajskim listom: Vojaki, ki so te dni primarširali, zanesli so kolero. Več vojakov je zbolelo, eden umrl. Ljudstvo je razkačeno na brezobzirnost vojaških oblastnj.

* (Umrl) je poljski grof Zamojski v Parizu. Bil je leta 1831 ud revolucije, poljske vlade, bil se je pri Grohovu. Po zatrtju upor je ustanovil poljsko kmetijsko družbo, ki je imela 500 udov. Ko je bila leta 1861 ta družba razpuščena, bil je on drugo leto potem zaprt. Njegova žena je precej od strahu umrla, to slišavši. On je bil tiran v Petrograd, tam je dobil ukaz, naj Rusko državo zapusti. Od tačas je živel v Parizu.

* (Neprijazen sprejem.) Znani španjski fajmošter, ki je kot karlističen poveljnik tako krvoločno in neusmiljeno na Španjskem obešal republikance in druge poštene ljudi ki niso bili njegovega mnenja, da so se ga sami Karlisti sramovali in odpravili, prišel je v južno Ameriko v Buenos-Ayres. A komaj so domači ljudje zvedeli, kdo je v njihovem mestu, začeli so se zbirati, navalivati na gostilnico, kjer je bil ostal, tako da je moral pater bežati iz mesta. Skril se je bil zunaj mesta pri necem mlekarji in ubegnil potem v Montevideo. Tam so mu neki duhovniki pomagali, da je zopet na ladijo prišel in se dalje odpeljal.

* (Iz starih časov.) V kloštru Hinterbach so te dni našli staro pismo iz leta 1453, v katerem nek pater menih toži, kako velika draginja je bila leta 1453. Debel vol je namreč koštal 3 gold in pol, ena krava dva goldinarja, eno tele dve dvajsetici, 500 jaje pol goldinarja. — Ko bi ta pobožni mož iz groba vstal in s svojim tadanjim mošnjikom hotel zdaj v Ljubljani v gostilni kositi in večerjati, kaj bi dejal potem o draginji?

* (Koliko ima papež denarja.) Papežev list „Unità cattolica“ razglasa mile darove, ki jih papež vsako leto dobi. Leta 1861 so znašali ti darovi 14 milijonov, sto štiri in osemdeset tisuč frankov, l. 1862 9 milijonov, štiri sto dva tisuč, l. 1863 7 milijonov, 47 tisuč, l. 1864 5 milijonov, osem sto dva in trideset tisuč. l. 1865 6 milijonov, štiri sto pet in štirideset tisuč, l. 1866 5 milijonov devetsto devet in trideset tisuč, l. 1867 so narasli na 11 milijonov, tri sto dvanajst tisoč, l. 1868 11 milijonov, kar v osmih letih tedaj znaša 71 milijonov, sto eden in šest deset tisuč frankov. Koliko je dobil papež v poslednjih štirih letih, nij povedano, le toliko je rečeno, da več kakor prejšnja leta, in da skupni znesek teh denarjev do novega časa nabranih znaša 4 sto milijonov frankov.

* (Pri svetovni razstavi), ki se zdaj pospravlja, je zopet strašna zmešnjava. Pozabili so bili prej od razstavljalcev prostornino poterjati. Zdaj pa neče nihče nič plačati, vsak se pritožuje, rekurira. Kaos in dir in dej med delavci, zmešnjava kišt je velika, eden moti drugega, vsi pa vse. Kratko, pred koncem leta ne bo še pospravljeno.

* (Zajec v grobu.) V vasi L. blizu Kolina na Češkem je bil pred enim tednom pogreb. Kar je pri tem vsakega človeka zanimalo, je bilo to, da je bil na pokopališču tudi — zajec. Ta zajec je bil pred pogrebom

bežal in se za grmiček pred pokopališčem skril. Pogrebniški pridejo blizu onega grma, godci zagodejo, in zajec se tako prestraši, da zbeži — menda že v obupnosti — na pokopališče. A tam nij našel izhoda, tekal in tekal je okolo in je skočil na vse zadnje — v grob. Ko so začeli trugo noter spuščati, in je že malo prsti zaropotalo po njej, je zajec na vso moč začel cviliti in skakati. Potlej se ga vendar neki pogrebniški usmili, in iz jame vzame. Spustil pa vendar ne vemo, če ga je, ali ne.

* (Živi mastodonti.) Neki ruski oberst je v dozdej še nepreiskanem delu Sibirije tri žive mastodonte videl, ki so onim čisto enaki, ki so se že zdavnaj v polarnih krajih izkopali. Mastodonti so slonom podobne živali, katerih okamneli ostanki so se že večkrat našli. Samo ne ve se, ali je poročilo o živih mastodontih resnično, ali ne.

* (Živ pokopan.) V Stodulkah na Češkem so te dni pokopali 88 let starega moža, ki je bil že celo leto bolan. Po pogrebu pride neka dekle na pokopališče na novi grob, in zdelo se ji je, da pod zemljo nekaj stoka in praska. Ona gre in pove to mežnarju, a ta jej nij verjel. Šla je tedaj in povedala drugim ljudem. Odpravi se jih veliko na pokopališče in odkopljejo ravnokar zakopanega starca. Ko odpro rakev, se začudijo videti, da je truplo v njej obrneno, da ima usta vsa ogrizena in krvava, in srajco na prsih pretrgano. Iz tega so sodili, da je bil starček živ pokopan, in da se je še le v grobu prebudil in potem žalostno poginil.

* (Napaden.) Pred desetimi dnevi je šel kupec Ivan Pavelka iz Gornjega Jelenja v Chočno (na Češkem). V hosti pred Jelenjem skoči na-nj močan mož, kateri ga je prijel za vrat, in ga vrgel na tla. Napadene, močan mož, si hitro pomaga po konci, vzame nož iz žepa, ter ga roparju tako silno v hrbet zasadil, da se je klinja čez pol prelomila in roparju v hrbtu ostala, kateri je s krikom: Ježeš Marija pomagaj! po hosti zbežal. Sodnija ga zdaj išče.

* (Rop.) Iz vasi Schlamdorf na gorjem Štajerskem se poroča, da so razbojniki ubili kmeta Josipa Firbasa in njegovo ženo in vse pobrali, kar so v hiši denarja dobili. Žandarmi roparjem še niso na sled prišli.

* (Umor od vojaške straže.) Dne 3. t. m. je ustrelil pešec polka nadvojvode Leopolda, Martin Vincekovic Jurija Kožuha iz Andraševca, v stubičkem okraju. V mestu Ključu istega okraja je na cesti stražnica.

Omenjeni dan je bil na straži Vincekovič in še en drug vojak. Pri stražnici je nek kmet cesto popravljal in je rekel vojakoma, naj mu pomagata, da jima bo zato vina plačal. Vincekovič začne kmeta suvati. Kakih 200 korakov naprej je Kožuh z dvema drugima kmetoma stal, katerima glasno reče: „Glejte, kako je ta vojak surov.“ Na to skoči Vincekovič h Kožuhu, in ga začne z bajonetom suvati. Kožuh se nekoliko časa brani, kar Vincekovič za šest korakov odskoči, in Kožuha v trebuh ustrelji, da na mestu mrtev obleži. Potem začne streljati še za prvim kmetom, a nij ga zadel. Vincekovič je že pred sodnijo.

* (Priden otrok). Nedavno je šel mimo neke samotne železnice v Ameriki nek mlad dečko pa zagleda, da se je tir pokvaril, in da se bo toraj hlapon poškoval. Vse se tedaj na bližnji plot in čaka s klepetajočimi zobmi na vlak. Da bi ga nesreče obvaroval? Bog ne daj! Samo zato, da bi svojemu očetu lahko povedal veliko nesrečo na železnici. Oče tega pridnega otroka je namreč bil dopisovalec nekega časnika.

* (Natančen račun.) „Vsi lasje na glavi so ti seštet“, beremo v svetem pismu, a kaj nam to pomaga, če pa ne vemo, koliko da jih ima človek na glavi. To je moral še le učen Anglež zračniti, in je našel, da ima tisti, ki ima rumene lase, največ las, 140.400, tak, ki ima rujave lase jih pa ima 109.400, tisti, ki ima črne pa 102.000. Ker je teža vseh barv las skoraj enaka, je razvidno, da morajo blondini najtanjše imeti.

* (Zima spet ne bo huda,) kakor se kaže; kajti na krkonoških gorah se nahajajo cvetoče vijolice in na pol zrele jagode, na vrtu sternberskega kneza na Češkem pa se razcveta jablan, katera bo, če bo še nekaj dni toplo, vsa razcvetena.

* (Nesrečna gizdalinka). Neko dekle je zvedelo, da se mora človek, ako hoče lepo gladko kožo dobiti, s petrolejem umivati. Res je to že večkrat poskusila, in si je glavo, vrat in prsa s tem nesrečnim sredstvom umila. Enkrat pa je morala svojemu gospodu s seboj svetiti, pa pride z njo preblizu las. Naenkrat je ubogo dekle stalo z gorečo glavo, vratom in prsi pred osupnjenim gospodarjem. Komaj so ji pogasili ogenj, in zdaj je vsa opečena v bolnišnici.

* (Domači zajci na Angleškem.) V mestu Notingem, kjer je veliko fabrik, pojedó ljudje, večjidel delavci vsak teden 3 tisoč domačih zajcev; nekemu kupcu se je

naročilo, naj jih vsak teden en milijon in 5 tisoč pripelja. Vsako leto se na Angleškem stroji 30 milijonov kož od domačih zajcev. Meso od pojedenih kuncev vsako leto znaša šest sto sedem deset tisoč centov, kar znaša 15 milijonov goldinarjev.

* (Pozen kes). Neki krčmar na Dunaji je dobil te dni pismo brez podpisa iz Prage, v katerem je bilo 12 goldinarjev. Pošiljavec je dejal, da je bil pred osmimi leti ubog dijak na Dunaji, in da je pri njem za kakih osem goldinarjev zemelj pojel, pa jih ne plačal. Zdaj pa da je bogat mož, zato pošlje denar z interesi. Krčmar se je spomnil, katerega natakarka je takrat imel; tisti natakarka je že umrl, in je zapustil ubogo vdovo. Ker nij krčmar škode trpel, ampak natakarka, je njegovej udovi poslanih dvanajst goldinarjev izročil.

* (Državni poslanec, ki se je sam umoril. Ogerski državni poslanec Ivan Vidač, posestnik ene fabrike, se je 9. novembra in tretjega nadstropja neke hiše v Pešti skozi okno vrgel in jabil. Živeti nij hotel več, ker je falirala peštanska hranilnica, kateri je bil on predsednik in je bil on zavoljo tega v kriminalni preiskavi. Nesrečnež je zapustil šestero otrok.

Tržna poročila.

Iz Dunaja 8. nov. Iz početka tedna se je mislilo, da se bo žito podražilo, ker so Angleži začeli posebno pšenico kupovati, zato ker je zaradi krize v Ameriki izvažanje od tam zastalo. Pšenice se je prodalo 35.000 vaganov; cene pa so vendar stare ostale; bila je po 7 gld. do 8 gld. 50 kr. Rež pa je pala za 10—15 kr.; prodali so jo 9000 vaganov po 5 gld. 40 kr. do 6 gld. 15 kr. Ječmen se je kupoval samo za južno Nemčijo; lepi se je plačeval po 10 kr. dražje; srednji in slabi je pri stari ceni ostal. Prodalo se ga je 18.000 vaganov po 4 gld. 80 kr. do 4 gld. 90 kr. Oves so kupovali samo po malem, po 1 gld. 97 kr.

Iz Pešte. 8. nov. Prve dni so se kupci zelo držali in prodajalci so komaj po cenah pretečenega tedna žito izpečavali. Toda pšenice je zaradi tega prišlo vedno manj na trg, zato so morali kupci, ako so jo hoteli kaj dobiti, 10—15 kr. več privoliti. Slaba pšenica pa se nij dala prodajati; lepe se je

prodalo 80.000 centov. Reži se je celi teden prav malo pripeljalo na trg. Prodali so je samo 5000 vaganov. Ječmen je imel proti koncu tedna prav živ semenj, zato se je cena za 5—10 kr. povišala, in se ga je 25.000 vaganov prodalo. Oves je imel miren trg, in se ga je po nespremenjeni ceni 15.000 vaganov prodalo. Nove koruze se je malo pripeljalo, za to je imela po cenah preteklega tedna slab trg, in se je je komaj 20.000 vaganov prodalo. — Svinjska mast je po 40 gld., špeh po 30—36 gld., okajen 38 do 30 gld. Češplje po 17—18 gld.; medu se je komaj tretjino toliko pripeljalo kakor po navadi; bil je po 17—20 gold; vosek po 87—90 gld.; vinski kamen po 28—33 gld. detelja do 26—28 gld., orehi po 15—18 gld.; ježice po 13—15 gld.

Tržne cene.

V Ljubljani 12. novembra 1873.

Pšenica 6 gl. 90 kr.; — rež 4 gl. 70 kr.; — ječmen 3 gld. 80 kr.; — oves 2 gl. 10 kr.; — ajda 4 gl. 10 kr.; — prosó 3 gl. 90 kr.; — koruza 4 gl. 20 kr.; — krompir 2 gl. 10 kr.; — fižol 6 gl. 50 kr. — masla funt — gl. 54 kr.; — mast — gl. 38 kr.; — špeh frišen — gl. 33 kr.; — špeh povejen — gl.

42 kr.; — jajce po 3 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govedine funt 26 kr.; — teletine funt 34 kr.; — svinjsko meso, funt 30 kr.; — sena cent — gl. 95 kr.; — slame cent — gl. 70 kr.; — drva trda 7 gld. 80 kr.; — mehka 5 gl. 30 kr.

V Gradci 8. novembra: Pšenica 8 gld.; 80 kr.; — rež 5 gld. 79 kr.; — oves 2 gld. 15 kr.; — koruza 4 gld. — kr.; — ajda 3 gld. 60 kr.; ječmen 0 gld. — kr.

V Mariboru 8. novembra: Pšenica po 7 gld. 60 kr.; — rež po 5 gld. 40 kr.; — ječmen po 0 gld. — kr.; — oves po 2 gld. — kr.; — koruza 4 gld. 60 kr.; — pšeno 6 gld. 50 kr.; — ajda 4 gld. 20 kr.; proso 4 gld. 20 kr.; — krompir 1 gold. 90 kr.

Iz Ptujja 8. novembra: Pšenica 6 gld. 50 kr.; rež 5 gld. — kr.; ječmen 4 gld. 30 kr.; oves 2 gld. — kr.; koruza 4 gld. 60 kr.; ajda 3 gld. 25 kr.; proso 4 gld. 50 kr.; krompir 1 gld. 60 kr.; seno 1 gld. 70 kr. cent; slama 1 gld. 15 kr.

Tiskarski popravek.

V številki 18. „Slov. Tednika“ se je urinila v sestavku „o gnoji“ prav neljuba tiskovna pomota, da stoji povsodi funtov, namestu centov, kar bi moralo stati.

Ured.

Loterijske srečke:

V Trstu 9. novem.: 59. 57. 35. 3. 58.

En sreberni goldinar velja 1 gold. 6 kr. v bankovcih.

Puške.

1 Percussions dvocevka z železnimi cevi	11, 50, 12, 13 do 15 gld.
1 Lefauchaux „ „ „ „	24, 26, 28 „ 30 „
1 Percussions „ „ damasknimi cevi	18, 23, 25, 28 „ 35 „
1 Lefauchaux „ „ „ „	29, 33, 38, 42 „ 50 „
1 Lankaster „ „ „ „	43, 48, 52, 55 „ 70 „
1 Revolver	7 gld. 50 kr., 9, 11, 15, 18, 22 „ 25 „

dobivajo se tudi vsakovrstne tarčne puške, kapsel-puške, pištole in patroni po nizki fabriški ceni. Pošilja se vsakovrstno naročilo po poštne povzetji (Nachnahme). — Nadejaje obile naročbe se iskreno priporoča slav. občinstvu

Matej Sorsak,

v Kropi na Gorenjskem (Oberkrain).

9—3